

Historia św. Franciszka i św. Dominika

Cele katechetyczne – wymagania ogólne

- przedstawienie historii św. Franciszka i św. Dominika;
- ukazanie możliwości naśladowania św. Franciszka i św. Dominika.

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

Uczeń:

- przedstawia podstawowe fakty z życia św. Franciszka i św. Dominika;
- wymienia zachowania charakterystyczne do św. Franciszka i św. Dominika;
- omawia główne pola aktywności franciszkanów i dominikanów;
- tłumaczy, czego uczą nas św. Franciszek i św. Dominik;
- podaje przykłady postaw, do których zachęcają nas św. Franciszek i św. Dominik;
- podaje przykłady dzisiejszego funkcjonowania zakonu franciszkanów i zakonu dominikanów.

Pojęcia i postaci

św. Franciszek, św. Dominik, zakon.

Wartości

modlitwa, pomoc ubogim, dostrzeganie w biednych Jezusa, szacunek do całego stworzenia, umiejętność rozmowy w sytuacjach konfliktowych, naukowe rozwijanie wiary.

Metody i środki

pogadanka, pocięty tekst, rozmowa kierowana, pogadanka, praca z podręcznikiem.

Propozycja realizacji

Modlitwa na rozpoczęcie

Pozdrowienie anielskie.

Cele lekcji. Nauczyciel podaje cele w języku ucznia: będę znał historię św. Franciszka i św. Dominika; będę umiał wyjaśnić, czym zajmowali się franciszkanie i dominikanie; będę wiedział, w jaki sposób naśladować świętych poznanych na dzisiejszej lekcji.

Metoda – pogadanka. Nauczyciel przypomina uczniom informacje z poprzednich lekcji. Święty Benedykt był dobrze wykształcony, założył klasztor na Monte Cassino, napisał regułę (tzw. regułę benedyktyńską), mnisi benedyktyńscy wnieśli duży wkład w rozwój cywilizacji Europy poprzez modernizację rolnictwa i hodowli oraz działalność naukową. Następnie nauczyciel zapowiada, że dzisiaj uczniowie poznają dwóch nowych świętych, którzy również dali początek zgromadzeniom zakonnym.

Metoda – pocięty tekst. Uczniowie dzielą się na grupy lub pracują w parach. Każda z grup lub każda para otrzymują rozsypane losowo fragmenty notatek na temat św. Dominika i św. Franciszka (załączniki nr 1 i 2). (Po jednym świętym na grupę / parę lub, jeżeli klasa szybko pracuje, obaj święci dla każdej grupy / pary). Zadaniem uczniów jest poprawne ułożenie pociętych fragmentów, tak by powstał poprawny tekst notatki.

Uwaga! Fragmentacji notatek najlepiej dokonać, tnąc tekst na paski.

To zadanie można uczniom utrudnić, dodając inne fragmenty tekstu, niezwiązane z życiem świętych. Należy wtedy uprzedzić uczniów, że wśród karteczek są fragmenty, które nie będą pasowały do całości tekstu, a pojawiły się po to, żeby zadanie było ciekawsze, trudniejsze. Gdyby uczniowie mieli problem z wykonaniem tego zadania, nauczyciel może zasugerować, aby pomogli sobie informacjami z podręcznika. Wybrani lub chętni uczniowie odczytują notatki. Nauczyciel kontroluje, czy treści zostały ułożone w odpowiedni sposób.

Metoda – rozmowa kierowana. Nauczyciel wyjaśnia uczniom, że poznają historię św. Dominika i św. Franciszka nie tylko dlatego, że Dominik i Franciszek są ważnymi świętymi, ale również z tego powodu, że są dla nas wzorem i możemy się od nich wiele nauczyć. Tę część lekcji można przeprowadzić metodą rozmowy kierowanej. Nauczyciel pyta: Dlaczego uczy się o św. Dominiku i św. Franciszku? Dalsza część rozmowy powinna doprowadzić do wcześniej podanego wniosku.

Na tablicy zostaje zapisane hasło: „Święty Dominik”. Zadaniem uczniów jest powiedzenie, czego mogą się nauczyć od tego świętego. W tej części lekcji uczniowie mogą sobie pomagać, korzystając z tekstów zamieszczonych w podręczniku. Powinny paść odpowiedzi: św. Dominik jest wzorem modlitwy, szacunku do innych ludzi, częstej lektury Pisma Świętego, rozwijania wiary, rozumienia tego, w co się wierzy, dawania świadectwa wiary itp. Następnie na tablicy zostaje zapisane hasło: „Święty Franciszek”. Nauczyciel i w tym przypadku stawia pytanie o to, czego możemy się nauczyć od tego świętego. Odpowiedzi: postawy pomocy wobec biednych i cierpiących, poświęcenia Bogu, modlitwy i oddania Matce Bożej, radości, szacunku wobec dzieł Boga, szacunku wobec każdego człowieka, szacunku wobec zwierząt i przyrody itp.

Podane odpowiedzi są tylko wskazówkami, jak należy ukierunkowywać odpowiedzi uczniów.

Odpowiedzi mogą być zapisywane na tablicy.

Uczniowie przepisują do zeszytów odpowiedzi z tablicy w postaci zdań: „Święty Dominik uczy mnie...”, „Święty Franciszek uczy mnie...”. (Uczniowie mogą przepisać tylko kilka najlepszych dokończeń zdań, wybranych przez nauczyciela. Mogą też zrobić to w formie tabeli).

Metoda – pogadanka. Nauczyciel przypomina, że przykład życia św. Dominika i św. Franciszka był i nadal jest naśladowany przez wiele osób z różnych gałęzi zakonów dominikańskich i franciszkańskich. Mnisi z tych zgromadzeń ofiarnie pracowali i pracują na rzecz ubogich i chorych, rozwijają teologię – naukę o Bogu, dbają o wykształcenie dzieci i młodzieży oraz głoszą Ewangelię, nawracając ludzi. Ważne jest, aby nauczyciel podkreślił, że te zakony działają do dzisiaj, starając się naśladować swoich założycieli. Nauczyciel zachęca uczniów do tego, by starali się naśladować przynajmniej niektóre z zachowań tych świętych, gdyż nie trzeba być dominikaninem czy franciszkaninem, aby postępować tak, jak założyciele tych zakonów.

Metoda – praca z podręcznikiem. Uczniowie wykonują w parach ćwiczenie 1 z podręcznika. Efekty pracy są prezentowane na forum klasy.

Podsumowanie lekcji. Św. Franciszek uczy nas okazywać pomoc biednym i cierpiącym, uczy nas postawy modlitwy i oddania Matce Bożej, uczy radości, szacunku wobec dzieł Boga: człowieka, zwierząt i przyrody. Św. Dominik uczy nas modlitwy, szacunku do innych ludzi, częstej lektury Pisma Świętego, rozwijania wiary i dawania świadectwa wiary. Ci dwaj święci dali początek nowym zakonom: franciszkanom i dominikanom.

Modlitwa na zakończenie

Wzwanie: *Święty Dominiku! Módl się za nami. Święty Franciszku! Módl się za nami. Amen.*

Praca domowa

Z podręcznika.

Korelacja z edukacją szkolną

- historia – rola i znaczenie zakonów w średniowieczu; społeczeństwo i kultura średniowiecznej Europy;
- język obcy nowożytny – słownictwo religijne (zakony franciszkanów i dominikanów).

Załącznik nr 1

.....
Dominik urodził się

.....
około 1170 r.

.....
Po studiach wędrował po południowej Francji,

.....
pragnąc nawrócić albigensów,

.....
którzy twierdzili, że Jezus Chrystus był jedynie duchem.

.....
Chciał doprowadzić

.....
do zmiany ich sposobu myślenia,

.....
dając dobry przykład i rozmawiając z nimi.

.....
Bardzo lubił się modlić

.....
oraz czytać Pismo Święte.

.....
Próbował również jak najlepiej

.....
zrozumieć to, w co wierzył.

.....
Wokół niego zaczęli się szybko gromadzić inni mężczyźni.

.....
Po latach, w roku 1216,

.....
powstał nowy zakon.

Załącznik nr 2

Franciszek urodził się

w bogatej kupieckiej rodzinie.

Po nawróceniu zaczął dostrzegać Jezusa

w chorych i ubogich.

Chrystus polecił mu,

aby odbudował zniszczony kościół.

Franciszek próbował dostrzegać Boga

w całym stworzeniu

i zawsze Go chwalił.

Z wielkim szacunkiem podchodził do całego stworzenia,

zarówno do ludzi, jak i do zwierząt,

których nazywał swoimi braćmi i siostrami.

Przyłączyli się do niego przyjaciele i towarzysze wypraw rycerskich,

które dały początek nowemu zakonowi.